

Marijn van Kreij in Marres,
Maastricht

Interpretatie van een schildersatelier

Het oeuvre van de Nederlandse kunstenaar Marijn van Kreij (°1978) laat zich kenmerken door een interesse in het proces van reproductie, meer bepaald in de verwijzing naar beelden en fragmenten uit de vormentaal van het modernisme. Van Kreij zoekt toenadering tot kunsthistorische zwaargewichten zoals Picasso en wordt daarbij in het bijzonder aangetrokken tot minder bekend werk uit de kunsthistorische canon. Werk met intimistische, alledaagse non-onderwerpen zoals het interieur van Picasso's schilderstudio – alle werken in 'Nude in the Studio' treden hiermee in dialoog. Het gaat er Van Kreij niet om de oorspronkelijke fragmenten met zijn schilderijen te benaderen, maar hij maakt voelbaar wat het betekent om de fysieke handeling van het schilderen steeds weer te herhalen. Met iedere kopie gaat het minder over de feitelijke invulling van het beeld, maar meer over het herhalen van een vormtaal. Daarbij kunnen er steeds opnieuw andere accenten ontstaan, of kunnen de schetsen sterk beïnvloed worden door een intuïtieve keuze van Van Kreij om het beeld te wijzigen.

De afgelopen jaren werd Van Kreij in het bijzonder aangetrokken tot Picasso's werk, meer bepaald de foto's en werken die tot stand kwamen in zijn schildersatelier in 'La California', een belle époque-villa uit 1920 gelegen in de heuvels rond Cannes, waar Picasso zich in de zomer van 1955 vestigde. Op foto's van het atelier is te zien dat de grote Jugendstil-ramen uitzicht geven op de weelderige tuin met cactussen, eucalyptus- en palmbomen. Het werk dat Picasso hier maakte is kenmerkend

omdat het veelal de alledaagse condities van zijn studio weergeeft: de willekeurige meubels, de vele schilderattributen, fragmenten van onafgewerkte composities, en de wulpse plantengroei door de ramen heen. Er is een bepaalde prozaïsche verstillings op te merken in de schilderijen die Picasso hier creëerde; een weergave van de innige waardering van de rust die hem in het atelier omgaf.

Filter

Die waardering voor de atelierpraktijk deelt Van Kreij, die zijn atelier omschrijft als de plaats bij uitstek waar hij zich uitvoerig kan wentelen in bronnen en referenties, door het doorbladeren van boeken, lezen van artikelen, luisteren van muziek – zijn atelier werkt daardoor als een filter voor de buitenwereld. Vervolgens kiest Van Kreij intuïtief welke fragmenten en referenties hem van dag tot dag aanspreken. Dat kan een kleurencombinatie zijn of een titel, zoals hij ook de Marres-tentoonstellingstitel 'Nude in the Studio' ontleende aan Picasso. Om vertrouwd te raken met de gekozen beelden reproduceert hij ze veelvuldig.

Een bepaalde onmiddellijkheid is daarbij cruciaal, waarbij het hem meer gaat om het proces van kopiëren en tekenen dan om het beeld an sich. Zijn werk wordt zodoende getekend door vervallende variaties die ontstaan door veelvuldig hetzelfde detail opnieuw te produceren. Het oorspronkelijke beeld doet slechts dienst als een aanleiding. Van Kreij's werk kan enerzijds gelezen worden vanuit een tijdsgeest waarin de authenticiteit van een beeld twijfelachtig wordt door de alomtegenwoordigheid van digitale technieken.

Anderzijds schrijft Van Kreij zich in bij een kunsthistorische traditie waar het kopiëren van beelden een proces wordt om het beeld te bestuderen, en door het kopiëren de vormtaal van de auteur te benaderen. Zijn vaak vluchtige, beweeglijke schetsen tonen een zelfzekere bedrevenheid in het tekenproces; de veelheid ervan legt de nadruk op het ambacht van de schilderkunst.

Marijn van Kreij, 'Nude in the Studio', Marres Maastricht, 2018 © foto Peter Cox

De tentoonstelling in Marres presenteert een weelde van honderden tekeningen en gouaches op A3 of A4, vaak op schetspapier of hergebruikt drukwerk, samengebracht in clusters zonder lijst die hij 'Picasso Grids' noemt. Of getoond als reeks, liggend op een lange tafel op schragen die dwars doorheen drie huiselijke kamers van Marres loopt. Verspreid doorheen de tentoonstelling staan krukjes, een selectie uit Van Kreij's persoonlijke verzameling. Zoals de werken van Picasso de uitzichten op de Middellandse Zee en de weelderige tuin uitnodigen op het doek, laat Van Kreij ook de buitenwereld in de kamers van Marres toe.

In deze bekoorlijke zomertentoonstelling staan zo vaak mogelijk de ramen wijd open naar de Maastrichtse stadstuin en hangen er doorheen de tentoonstelling mobiele die

fungeren als windorgels. Ze laten nu en dan akoestische accenten klinken door de lucht die zich door het gebouw beweegt. De intieme sfeer van het voormalige woonhuis Marres resonanceert zo met de huiselijke weergaven van Picasso's zomerse villa; de vele schilderwerken van Van Kreij tonen zich doorheen de ruimtes steeds opnieuw als citaten uit een schijnbaar bekende canon. Zo omringt de kunstenaar intuïtief noties van auteurschap, authenticiteit en appropriatie met een veelvoud van interpretaties.

Helena JULIAN

Marijn van Kreij 'Nude in the Studio' tot 9 september in Marres, Capucijnenstraat 98, Maastricht, NL. Open di-zo van 12-17 u. www.marres.org